VA'ERA: GIVING OUR LIVES FOR G-D

Pesachim 53b

תא שמע עוד זו דרש תודוס איש רומי מה ראו חנניה מישאל ועזריה שמסרו [עצמן] על קדושת השם לכבשן האש

Come and hear: This was also taught by Theodosius of Rome: What did Hananiah, Mishael, and Azariah see that led them to deliver themselves to the fiery furnace for sanctification of the name of God during the rule of Nebuchadnezzar rather than worship idols under duress?

נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים ומה צפרדעים שאין מצווין על קדושת השם כתיב בהו ובאו [ועלו] בביתך [וגו׳] ובתנוריך ובמשארותיך אימתי משארות מצויות אצל תנור הוי אומר בשעה שהתנור חם אנו שמצווין על קדושת השם על אחת כמה וכמה

They drew an a fortiori inference on their own from the plague of frogs in Egypt. With regard to frogs, which are not commanded concerning the sanctification of the name of God, it is written: "And the river shall swarm with frogs, which shall go up and come into your house, and into your bedchamber, and onto your bed, and into the houses of your servants, and upon your people, and into their ovens and kneading bowls" (Exodus 7:28). When are kneading bowls found near the oven? You must say that it is when the oven is hot. If in fulfilling the command to harass the Egyptians, the frogs entered burning ovens, all the more so, we, who are commanded concerning the sanctification of the name of God, should deliver ourselves to be killed in the fiery furnace for that purpose. Apparently, Theodosius taught Torah in public, which indicates that he was a great man.

Rashi ibid.

מה ראו - שלא דרשו וחי בהן ולא שימות בהן:

What did they see- that they did not use the verse, And they shall live by them and not that they shall die by them?

Tosaphot ibid.

וקשה דהא בפרהסיא הוה ומסקינן בסנהדרין (דף עד.) דלכולי עלמא בפרהסיא חייב למסור עצמו אפילו אמצוה קלה וקשה דהא בפרהסיא הוה ומסקינן בסנהדרין (דף עד.) דלכולי עלמא בפרהסיא היב למסור עצמו ולכך קאמר מה ראו ומפר"ת דצלם זה שעשה נבוכדנצר לאו ע"ז הוה אלא אינדרטא שעשה לכבוד עצמו ולכך קאמר מה ראו And it is difficult, for it was in public and we decided in Sanhedrin 74a that according to all opinions, in public we must give our lives even so as not to violate a simple mitzvah! (So surely they must give up their lives based on those

principles. Why did they need to use "frog logic"?) And Rabbeinu Tam (Rashi's grandson) explains that the idol that Nevuchadnezar (the one who made Chananya Mishael and Azarya jump in the fire) made an idol that was not for worship but a statue for honor for himself and that is why the Gemara wonders why they jumped in to the fire.

Rabbi Asher Weiss: It seems from this Tosaphot, that though Hananya, Mishael and Azarya did not have to jump in, they did anyway in order to sanctify G-d's name.

Can one die to sanctify G-d's name if it is not necessary? Rambam Yesodei HaTorah, 5

פָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְצֵּוִּין עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כב לב) "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". וּמֻזְּהָרִין שֶׁלֹּא לְחַלְּלוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כב לב) "וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קְדְשִׁי". כֵּיצַד. כְּשֶׁיִנֲמֹד עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְיָאֱנֹס אֶת יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹר עַל לְחֲלִלוֹ שֶׁנֶּאֱמֵר (ויקרא יח ה) "אֲשֶׁר יִנֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי אַחַת מִכָּל מִצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה אוֹ יַהַרְגֶּנוּ יַעֲבֹר וְאַל יֵהָרֵג שֶׁנֶּאֱמֵר בַּמִּצְוֹת (ויקרא יח ה) "אֲשֶׁר יִנֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי אַחַת מִכָּל מִצְוֹת הָבְּמוֹ וְלֹא עַבַר הֵרֵי זָה מִתְחַיֵּב בְּנַפְּשׁוֹ

It is mandatory upon the whole house of Israel to sanctify this Great Name, for it is said: "And I shall be sanctified among the children of Israel" (Lev. 22.32). They are also charged not to blaspheme Him, for it is said: "And ye shall not profane My holy Name" (Ibid.). How are these commandments to be observed? If an idolater will force an Israelite to transgress one of the commandments of the Torah and threaten him with death for disobedience, it is mandatory that he transgress the commandment and be not put to death, for it is said concerning the commandments: "That which a man may do and live by it" (Ibid. 18.5)—"live by it, but not die for it". *Sanhedrin, 74a; Yoma 85a; Abodah Zarah, 26b. C. G.* Thus, if he chose death and did not transgress, his blood be upon his own head.

Can one choose to die if it is not necessary? Tosaphot AZ 27b

ואם רצה להחמיר על עצמו אפי' בשאר מצות רשאי כמו ר' אבא בר זימרא דירושלמי שהיה אצל עובד כוכבים א"ל אכול נבלה ואי לא קטלינא לך א"ל אי בעית למיקטלי קטול ומחמיר היה דמסתמא בצנעא הוה:

If he wants to be strict he can, even on other mitzvot (other than immorality, idolatry and murder), he may, as Rabbi Abba bar Zimra of the Jerusalem Talmud who was with gentiles and they said, Eat this non-kosher and if not we will kill

you, he said to them, If you wish to kill me, kill, and he was being strict for he was probably in private.

Does this debate pertain to the 3 friends of Daniel jumping into the fire? Rabbi Weiss: No, because here there is no real sin. The statue is not an idol!

So why did the friends of Daniel jump in the fire if it wasn't idolatry? Shita Mekubetzet Ketubot 32b

It was a type of Marit ayin, lest people think that they were bowing to idols.

Rabbeinu David Pesachim ibid.

The honor of Nevuchadnezer decreases the honor of G-d.

כל שיש בו ענין קידוש השם ראוי למסור נפשו עליו.

Radvaz iii 444

שו"ת רדב"ז חלק ג סימן תמד (תתפה)

שאלת ממני על מה שכתבו בשם ריב"א ז"ל כי חלה חוליו אשר מת בו וחל יו"ה באותן הימים ואמרו לו הרופאים אם לא תאכל ודאי תמות ואם תאכל שמא תחיה והוא ז"ל אמר ברי ושמא ברי עדיף ולא רצה לאכול ומת תנצב"ה ורצית לדעת דעתי אם יפה עשה אם לא:

תשובה לגבי הדין אין ראוי ללמוד ממנו כלל דהא קיי"ל ספק ספיקא של פקוח נפש דוחה את השבת ואת יוה"כ ואפי' לחיי שעה חוששין כ"ש לספק שמא ימות שמא יחיה ואפי' לספק שבת אחרת. ואפי' לפי דעת האחרונים שאמרו דמי שהיה דינו יעבור ואל יהרג ונהרג ולא עבר הרי הוא במחיצת הצדיקים ושלא כדעת הרמב"ם ז"ל וכן הוא דעתי. מ"מ ה"מ במקום דאיכא קדוש השם שמסר עצמו על דתו ית' אבל מי שהוא חולה שיש בו סכנה ואמדוהו לאכול יש לו לאכול ואפי' על הספק. וז"ל הר"ן ז"ל ביומא גבי חולה שיש בו סכנה ואמרו בקיאין לחלל עליו את השבת וכי מדת חסידות שימנע עצמו ואינו אלא שופך דמים ע"כ. לפיכך אין ראוי ללמוד ממנו כי אפשר דריב"א ז"ל הרגיש בעצמו דאפי' שיאכל ימות דלב יודע מרת נפשו והיינו דקאמר ברי ושמא ברי עדיף כלומר הברי שלי עדיף משמא שלכם ולפיכך לא רצה לאכול. וכבר נשאלתי על כיוצא בזה פעם אחרת והעליתי דאין זו מדת חסידות. והנראה לע"ד כתבתי:

You asked about what it says in the name of the RIVA who was dying and Yom Kippur fell out and the doctors told him if he didn't eat he would die and if you eat you might live and he said, it is for sure that I will not live is more clear than I may live and he didn't eat and he died and did he do the right thing?

Answer: we should not learn from him at all for any doubt of a doubt we violate shabbat and Yom Kippur and even to live for a short while and even according to those who say you can be strict and die rather than violate in situations when the law is that one should violate, that is only if it leads to the sanctification of G-d's name (Kiddush Hashem) but if the doctors say to eat you must. It is not pietism, it

is like spilling blood. So we can't learn from this. Maybe he knew his own soul that he would die anyway... this is not a matter of pietism (to behave like the Riva).

Rabbeinu Yona, Shaarei Avodah, based himself on this passage in Eruvin 21b

The Sages taught in a baraita: It once happened that Rabbi Akiva was incarcerated in a prison, and Rabbi Yehoshua HaGarsi would come to the prison to attend to his needs. Every day his disciples would bring him water in a measured quantity. One day the prison guard met Rabbi Yehoshua HaGarsi and said to him: The amount of your water today is more than usual; perhaps you need it in order to soften the walls and thus undermine the prison. He then poured out half the water, and gave him the other half to take in to Rabbi Akiva.

When Rabbi Yehoshua came to Rabbi Akiva, and the latter saw the small amount of water he had brought, he said to him: Yehoshua, do you not know that I am old, and my life depends on your life? No one else brings me water, so if you bring me less than I need, my life is endangered.

After Rabbi Yehoshua related to him the entire incident, Rabbi Akiva said to him: Give me water so that I may wash my hands. Rabbi Yehoshua said to him: The water that I brought will not suffice for drinking; how will it suffice for washing your hands? He said to him: What can I do; for transgressing the words of the Sages and eating without first washing hands one is liable to receive the death penalty. And if so, it is better that I should die my own death by thirst, rather than transgress the opinion of my colleagues who enacted that one must wash hands before eating.

תנו רבנן מעשה בר״ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר׳ יהושע הגרסי משרתו בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה יום אחד מצאו שומר בית האסורין אמר לו היום מימך מרובין שמא לחתור בית האסורין אתה צריך שפך חציין . ונתן לו חציין

כשבא אצל ר"ע אמר לו יהושע אין אתה יודע שזקן אני וחיי תלויין בחייך.

סח לו כל אותו המאורע אמר לו תן לי מים שאטול ידי אמר לו לשתות אין מגיעין ליטול ידיך מגיעין אמר לו מה אעשה שחייבים עליהן מיתה מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חבירי.

Based on this, maybe the extremely pious can die rather than violate if they wish.